

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)  
της 28ης Απριλίου 2004 \***

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-124/02 και T-156/02,

**The Sunrider Corp.**, με έδρα το Torrance, Καλιφόρνια (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τον A. Kockläuner, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**, εκπροσωπούμενου από τον G. Schneider,

καθού,

λοιποί διάδικοι κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα)

**Vitakraft-Werke Wührmann & Sohn**, με έδρα τη Βρέμη (Γερμανία),

στην υπόθεση T-124/02,

και

\* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Friesland Brands BV, με έδρα το Leeuwarden (Κάτω Χώρες),

στην υπόθεση T-156/02,

που έχουν ως αντικείμενο τις προσφυγές που ασκήθηκαν, στην υπόθεση T-124/02, κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 17ης Ιανουαρίου 2002 (υπόθεση R-386/2000-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Vitakraft-Werke Wührmann & Sohn και της The Sunrider Corp., και, στην υπόθεση T-156/02, κατά της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 21ης Φεβρουαρίου 2002 (υπόθεση R-34/2000-1), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Friesland Brands BV και της The Sunrider Corp.,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. J. Forwood, πρόεδρο, J. Pirrung και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη του την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Σεπτεμβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

### Νομικό πλαίσιο

1 Το άρθρο 81 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, ορίζει τα εξής:

### [«Έξοδα]

1. Ο ηττηθείς διάδικος σε διαδικασία ανακοπής, έκπτωσης, ακυρότητας ή προσφυγής βαρύνεται με τα τέλη στα οποία έχει υποβληθεί ο άλλος διάδικος, καθώς, και [...] με όλα τα απαραίτητα δικαστικά έξοδα [...].

2. Ωστόσο, στο βαθμό που τυχόν οι διάδικοι ενίκησαν και ηττήθηκαν μερικώς ή όταν το απαιτεί η ευθυδικία, το τμήμα ανακοπών ή το τμήμα ακύρωσης ή το τμήμα προσφυγών αποφασίζει διαφορετική κατανομή των εξόδων.

3. Ο διάδικος που τερματίζει μια διαδικασία ανακαλώντας την αίτηση κοινοτικού σήματος, την ανακοπή, την αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας, ή την προσφυγή ή ακόμη μη ανανεώνοντας την καταχώρηση του κοινοτικού σήματος

ή παραιτούμενος από αυτό, βαρύνεται με τα τέλη, καθώς και τα έξοδα στα οποία έχει υποβληθεί ο άλλος διάδικος, υπό τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης, το τμήμα ανακοπών, το τμήμα ακύρωσης ή το τμήμα προσφυγών, κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του.

5. Εφόσον οι διάδικοι συνάψουν ενώπιον του τμήματος ανακοπών, του τμήματος ακύρωσης ή του τμήματος προσφυγών, συμφωνία περί των εξόδων διαφορετική από αυτή που προκύπτει από την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, το οικείο τμήμα σημειώνει τη συμφωνία αυτή.

[...]

- 2 Ο κανόνας 51 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ 1995, L 303, σ. 1), έχει ως εξής:

«Επιστροφή του τέλους προσφυγής

Το τέλος προσφυγής επιστρέφεται, σε περίπτωση προδικαστικής αναθεώρησης της προσβαλλόμενης απόφασης ή όταν η προσφυγή γίνει δεκτή από το τμήμα προσφυγών και κριθεί δίκαιη η επιστροφή του τέλους, λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Σε περίπτωση προδικαστικής αναθεώρησης, η επιστροφή του τέλους διατάσσεται από το τμήμα του οποίου έχει προσβληθεί η απόφαση και, στις άλλες περιπτώσεις, από το τμήμα προσφυγών.»

## Το ιστορικό των διαφορών

### Υπόθεση T-124/02

- 3 Στις 28 Μαρτίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο). Η ημερομηνία καταθέσεως που ορίστηκε για την αίτηση αυτή ήταν η 1η Απριλίου 1996.
- 4 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο VITATASTE.
- 5 Η καταχώριση του σήματος ζητήθηκε για προϊόντα υπαγόμενα στις κλάσεις 5 και 29, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την κατάταξη των προϊόντων ή των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, που αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:  
  
— κλάση 5: «Φάρμακα, παρασκευάσματα φαρμακευτικά, κτηνιατρικά, χημικά και υγιεινής· διαιτητικές ουσίες και υποκατάστατα διατροφής για ιατρικές χρήσεις· παιδικές τροφές· παρασκευάσματα με βάση βιταμίνες, ολιγοστοιχεία ή/και μεταλλικά άλατα για διαιτητικούς σκοπούς ή ως συμπληρώματα διατροφής· παρασκευάσματα και ουσίες για οδοντιατρικούς και οδοντοτεχνικούς σκοπούς· συμπυκνωμένα θρεπτικά παρασκευάσματα ή συμπληρώματα διατροφής με βάση βότανα, τσάι από βότανα, στο σύνολό τους για σκοπούς υγείας»·

— κλάση 29: «Κρέατα, ψάρια, ή ζώντα μαλάκια και μαλακόστρακα, πουλερικά και κυνήγια· κρέατα και λουκάνικα, θαλασσινά, πουλερικά και κυνήγια, και συντηρημένα ή κατεψυγμένα· φρούτα και λαχανικά (στα οποία περιλαμβάνονται μανιτάρια και πατάτες, ιδιαίτερα τηγανητές πατάτες και άλλα προϊόντα πατάτας) διατηρημένα (κονσέρβες), κατεψυγμένα, αποξηραμένα βρασμένα ή παρασκευασμένα για άμεση κατανάλωση· σούπες και σούπες σε κονσέρβα· έτοιμες σαλάτες· πιάτα από κρέας, ψάρι, πουλερικά και κυνήγια, και κατεψυγμένα· αυγά γάλα, τυρί και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα· ροφήματα με βάση κυρίως το γάλα· επιδόρπια με βάση κυρίως το γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα· μαρμελάδες, κομπόστες, ζελατίνες φρούτων και λαχανικών· εκχυλίσματα κρέατος και ζωμού κρέατος· εκχυλίσματα λαχανικών και διατηρημένα βότανα για μαγειρική χρήση· έλαια και λίπη βρώσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μαργαρίνης· μη φαρμακευτικά συμπυκνωμένα θρεπτικά παρασκευάσματα ή συμπληρώματα διατροφής με βάση βότανα, τρόφιμα από βότανα, και σε μορφή ράβδων σνακ».

6 Στις 12 Ιανουαρίου 1998, η αίτηση καταχωρίσεως σήματος δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων*.

7 Στις 6 Απριλίου 1998, ο έτερος διάδικος στην ενώπιον του τμήματος προσφυγών του Γραφείου διαδικασία άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, στρεφόμενη κατά της καταχωρίσεως του σήματος για όλες τις κατηγορίες προϊόντων που διαλαμβάνονταν στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος. Η ανακοπή στηριζόταν στην ύπαρξη των γερμανικών σημάτων VITAKRAFT και VITA, τα οποία είχαν καταχωριστεί για διάφορα προϊόντα υπαγόμενα στην κλάση 5.

8 Με επιστολή της 30ής Νοεμβρίου 1998, η προσφεύγουσα περιόρισε τον κατάλογο των προϊόντων που περιείχε η αίτηση καταχωρίσεως σήματος, παραιτούμενη από το τμήμα της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος που αφορούσε τα προϊόντα που αποκαλούνταν «παρασκευάσματα κτηνιατρικά».

- 9 Με επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 1999, η προσφεύγουσα ζήτησε, μεταξύ άλλων, από το Γραφείο να λάβει υπόψη, σε κάθε μελλοντική απόφαση σχετικά με τα έξοδα διαδικασίας ανακοπής, το γεγονός ότι δεν υφίστατο ομοιότητα μεταξύ μεγάλου αριθμού προϊόντων τα οποία αφορούσε η αίτηση καταχώρισης του σήματος και των προϊόντων τα οποία αφορούσε η καταχώριση των σημάτων στην ύπαρξη των οποίων είχε στηριχθεί η ανακοπή.
- 10 Με επιστολή της 16ης Απριλίου 1999, ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών ανακάλεσε την ανακοπή.
- 11 Με ανακοίνωση της 10ης Μαΐου 1999, το τμήμα ανακοπών του Γραφείου ανέφερε στην προσφεύγουσα, καθώς και στον έτερο διάδικο στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών (στο εξής: διάδικοι στη διαδικασία ανακοπής) ότι επρόκειτο να εκδώσει απόφαση σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής, σύμφωνα με το άρθρο 81 του κανονισμού 40/94, εκτός αν οι διάδικοι στη διαδικασία ανακοπής του κοινοποιούσαν, πριν από τις 10 Ιουλίου 1999, σχετική συμφωνία την οποία θα συνήπταν μεταξύ τους.
- 12 Με επιστολή της 30ής Δεκεμβρίου 1999, ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών ζήτησε από το Γραφείο να εκδώσει απόφαση σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής.
- 13 Με απόφαση της 16ης Μαρτίου 2000, το τμήμα ανακοπών διέταξε, βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, όπως τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής τα φέρει η προσφεύγουσα. Κατ' ουσίαν, το τμήμα ανακοπών θεώρησε ότι ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών ανακάλεσε την ανακοπή κατόπιν της μερικής ανακλήσεως της αιτήσεως καταχώρισης σήματος, η οποία επήλθε μετά την έναρξη της κατ' αντιμωλίαν φάσεως της διαδικασίας ανακοπής.

- 14 Στις 13 Απριλίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γραφείου, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94. Ζήτησε να ακυρωθεί η απόφαση του τμήματος ανακοπών, να διαταχθεί όπως ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών φέρει τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής και να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής, σύμφωνα με τον κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95.
- 15 Με απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2002, η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 9 Απριλίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση T-124/02), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του Γραφείου ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών και διέταξε όπως έκαστος των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι η απόφαση περί των εξόδων της διαδικασίας ανακοπής έπρεπε να ληφθεί βάσει του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94. Ειδικότερα, θεώρησε ότι η ευθυδικία επέβαλλε την κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής, κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, δεδομένου ότι οι διάδικοι αυτοί, με τη μερική ανάκληση της αιτήσεως και την ανάκληση της ανακοπής, είχαν «τερματίσει αμφότεροι, σε ορισμένο βαθμό, τη διαδικασία».

### *Υπόθεση T-156/02*

- 16 Στις 28 Μαρτίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο. Ως ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως αυτής ορίστηκε η 1η Απριλίου 1996.
- 17 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο METABALANCE 44.



18 Η καταχώριση του σήματος ζητήθηκε για προϊόντα υπαγόμενα στις κλάσεις 5 και 29, κατά την έννοια του διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την κατάταξη των προϊόντων ή των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, που αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 5: «Φάρμακα, παρασκευάσματα φαρμακευτικά, κτηνιατρικά, χημικά και υγιεινής· διαιτητικές ουσίες και υποκατάστατα διατροφής για ιατρικές χρήσεις· παιδικές τροφές· παρασκευάσματα με βάση βιταμίνες, ολιγοστοιχεία ή/και μεταλλικά άλατα για διαιτητικούς σκοπούς ή ως συμπληρώματα διατροφής· παρασκευάσματα και ουσίες για οδοντιατρικούς και οδοντοτεχνικούς σκοπούς· συμπυκνωμένα θρεπτικά παρασκευάσματα ή συμπληρώματα διατροφής με βάση βότανα, τσάι από βότανα, στο σύνολό τους για σκοπούς υγείας»·

— κλάση 29: «Κρέατα, ψάρια, ή ζώντα μαλάκια και μαλακόστρακα, πουλερικά και κυνήγια· κρέατα και λουκάνικα, θαλασσινά, πουλερικά και κυνήγια, και συντηρημένα ή κατεψυγμένα· φρούτα και λαχανικά (στα οποία περιλαμβάνονται μανιτάρια και πατάτες, ιδιαίτερα τηγανητές πατάτες και άλλα προϊόντα πατάτας) διατηρημένα (κονσέρβες), κατεψυγμένα, αποξηραμένα βρασμένα ή παρασκευασμένα για άμεση κατανάλωση· σούπες και σούπες σε κονσέρβα· έτοιμες σαλάτες· πιάτα από κρέας, ψάρι, πουλερικά και κυνήγια, και κατεψυγμένα· αυγά γάλα, τυρί και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα· ροφήματα με βάση κυρίως το γάλα· επιδόρπια με βάση κυρίως το γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα· μαρμελάδες, κομπόστες, ζελατίνες φρούτων και λαχανικών· εκχυλίσματα κρέατος και ζωμού κρέατος· εκχυλίσματα λαχανικών και διατηρημένα βότανα για μαγειρική χρήση· έλαια και λίπη βρώσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μαργαρίνης· μη φαρμακευτικά συμπυκνωμένα θρεπτικά παρασκευάσματα ή συμπληρώματα διατροφής με βάση βότανα, τρόφιμα από βότανα, και σε μορφή ράβδων σνακ»·

19 Στις 14 Απριλίου 1998, η αίτηση καταχώρισης σήματος δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων*.

- 20 Στις 13 Ιουλίου 1998, ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών άσκησε ανακοπή, βάσει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, στρεφόμενη κατά της καταχωρίσεως του σήματος για όλα τα προϊόντα που διαλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος. Η ανακοπή στηριζόταν στην ύπαρξη των σημάτων BALANCE και BALANS, τα οποία έχουν καταχωριστεί, σε διάφορα κράτη μέλη, για διάφορα προϊόντα υπαγόμενα στις κλάσεις 3, 5, 29, 30, 31 και 32.
- 21 Με επιστολή της 16ης Απριλίου 1999, η προσφεύγουσα περιόρισε τον κατάλογο των προϊόντων που περιέχονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος, παραιτούμενη από το τμήμα της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος για τα προϊόντα που αποκαλούνταν «αβγά, γάλα, τυρί και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα· ροφήματα με βάση κυρίως το γάλα· επιδόρπια με βάση κυρίως το γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα· έλαια και λίπη βρώσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μαργαρίνης». Πληροφόρησε επίσης το Γραφείο ότι οι διάδικοι στη διαδικασία ανακοπής είχαν καταλήξει σε φιλικό διακανονισμό και ότι ο περιορισμός του καταλόγου των προϊόντων που περιεχόταν στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος εντασσόταν στο πλαίσιο αυτό.
- 22 Με επιστολή της 11ης Μαΐου 1999, η οποία επιβεβαιώθηκε με επιστολή της 17ης Ιουνίου 1999, ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών ανακάλεσε την ανακοπή.
- 23 Με ανακοίνωση της 28ης Ιουνίου 1999, το τμήμα ανακοπών ανέφερε στους διαδίκους στη διαδικασία ανακοπής ότι επρόκειτο να εκδώσει απόφαση σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής, σύμφωνα με το άρθρο 81 του κανονισμού 40/94, εκτός αν οι διάδικοι στη διαδικασία ανακοπής τού κοινοποιούσαν, πριν από τις 28 Αυγούστου 1999, σχετική συμφωνία συναφθείσα μεταξύ τους.
- 24 Με επιστολή της 17ης Αυγούστου 1999, η προσφεύγουσα πληροφόρησε το Γραφείο ότι ουδεμία συμφωνία είχε συναφθεί μεταξύ των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής όσον αφορά τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής και τού ζήτησε να εκδώσει τη σχετική απόφαση. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Γραφείο να λάβει υπόψη, στην απόφαση που επρόκειτο να εκδώσει, το

γεγονός ότι δεν υφίστατο ομοιότητα μεταξύ μεγάλου αριθμού των προϊόντων που διαλαμβάνονταν στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος και των προϊόντων για τα οποία είχαν καταχωριστεί τα σήματα στην ύπαρξη των οποίων στηριζόταν η ανακοπή.

- 25 Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 1999, το τμήμα ανακοπών διέταξε, βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, όπως τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής τα φέρει η προσφεύγουσα. Κατ' ουσίαν, το τμήμα ανακοπών θεώρησε ότι ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών ανακάλεσε την ανακοπή κατόπιν της μερικής ανακλήσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος, η οποία επήλθε μετά την έναρξη της κατ' αντιμωλιαν φάσεως της διαδικασίας ανακοπής.
- 26 Στις 16 Δεκεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γραφείου, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94. Ζήτησε να ακυρωθεί η απόφαση του τμήματος ανακοπών, να διαταχθεί όπως ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών φέρει τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής και να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής, σύμφωνα με τον κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95.
- 27 Με απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2002, η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 13 Μαρτίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση T-156/02), το πρώτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών και διέταξε όπως έκαστος διάδικος στη διαδικασία ανακοπής φέρει το ήμισυ του τέλους ανακοπής, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής. Επιπλέον, διέταξε την επιστροφή του τέλους προσφυγής στην προσφεύγουσα. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι η απόφαση σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής έπρεπε να ληφθεί βάσει του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94. Ειδικότερα, θεώρησε ότι έπρεπε να διαταχθεί η κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής, δεδομένου ότι, κατόπιν της μερικής ανακλήσεως της αιτήσεως και της ανακλήσεως της ανακοπής, «είχε τεθεί τέρμα κατόπιν κοινής συμφωνίας στη διαφορά μεταξύ των διαδίκων». Όσον αφορά την επιστροφή του τέλους προσφυγής, το τμήμα προσφυγών τόνισε ότι το τμήμα ανακοπών είχε απορρίψει σιωπηρώς και χωρίς αιτιολογία το αίτημα της προσφεύγουσας, το

οποίο είχε διατυπώσει στην από 17 Αυγούστου 1999 επιστολή της και με το οποίο είχε ζητήσει να ληφθεί υπόψη το εύρος της ανακοπής στην απόφαση σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής. Θεώρησε κατά συνέπεια ότι η απόφαση του τμήματος ανακοπών ήταν πλημμελής λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου.

### **Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων**

- 28 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Απριλίου 2002 και στις 15 Μαΐου 2002 και τα οποία πρωτοκολλήθηκαν, αντιστοίχως, υπό τους αριθμούς Τ-124/02 και Τ-156/02, η προσφεύγουσα άσκησε τις υπό κρίση προσφυγές.
- 29 Το Γραφείο κατέθεσε τα υπομνήματα αντικρούσεως στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Σεπτεμβρίου 2002.
- 30 Με διάταξη του προέδρου του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου της 3ης Ιουλίου 2003, οι υποθέσεις Τ-124/02 και Τ-156/02 ενώθηκαν για την προφορική διαδικασία και προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 31 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει μερικώς την προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση Τ-124/02, καθόσον διέταξε όπως η προσφεύγουσα φέρει τα έξοδά της, στα οποία υπεβλήθη κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής, και καθόσον δεν διέταξε να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής,

- να ακυρώσει μερικώς την προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση T-156/02, καθόσον διέταξε όπως η προσφεύγουσα φέρει τα έξοδά της, στα οποία υπεβλήθη κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής,
  
- στις υποθέσεις T-124/02 και T-156/02, να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα.

32 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο, στις υποθέσεις T-124/02 και T-156/02:

- να απορρίψει τις προσφυγές,
  
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

### Σκεπτικό

33 Στην υπόθεση T-124/02, η προσφεύγουσα διατυπώνει κατ' ουσίαν δύο χωριστά αιτήματα. Με το πρώτο ζητεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον διέταξε όπως η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, στα οποία υπεβλήθη κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής. Με το δεύτερο ζητεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον δεν διέταξε να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής. Στην υπόθεση T-156/02, η προσφεύγουσα διατυπώνει ένα μοναδικό αίτημα, ανάλογο με το πρώτο αίτημα που διατύπωσε στην υπόθεση T-124/02.

- 34 Προς στήριξη του πρώτου αιτήματος στην υπόθεση T-124/02 και της προσφυγής στην υπόθεση T-156/02, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος αντλείται από το ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις θα έπρεπε να στηριχθούν στο άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 και όχι στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94. Προς στήριξη του δευτέρου αιτήματος στην υπόθεση T-124/02, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους, αντλούμενους, αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 51 του κανονισμού 2868/95 και παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

*Επί των αιτημάτων που αφορούν τα έξοδα ανακοπής και προσφυγής*

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από το ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις θα έπρεπε να στηριχθούν στο άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 και όχι στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 35 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, κατόπιν των φιλικών διακανονισμών που συνήφθησαν μεταξύ των διαδίκων, οι διαδικασίες ανακοπής είχαν καταστεί άνευ αντικειμένου. Επομένως, κατά την προσφεύγουσα, οι αποφάσεις που αφορούν τα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής έπρεπε να στηριχθούν στο άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 και όχι στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού. Υποστηρίζει ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η πρώτη διάταξη συνιστά *lex specialis* σε σχέση με τη δεύτερη.
- 36 Το Γραφείο θεωρεί ότι ορθώς τα τμήματα προσφυγών στήριξαν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις στο άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94. Συναφώς, εκθέτει ότι η διάταξη αυτή αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες,

όπως εν προκειμένω, τα μέρη της διοικητικής διαδικασίας διενεργούν μια διαδικαστική πράξη η οποία θέτει τέρμα στη διαδικασία αυτή. Αντιθέτως, κατ' αυτό, το άρθρο 81, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού εφαρμόζεται μόνον όταν μια τέτοια διαδικασία καθίσταται άνευ αντικειμένου λόγω εξωτερικών προς αυτήν περιστάσεων, όπως είναι η διαγραφή του σήματος στην ύπαρξη του οποίου στηρίχθηκε η ανακοπή ή η απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος, κατόπιν άλλης ανακοπής. Επομένως, κατά το Γραφείο, το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 συνιστά *lex specialis* σε σχέση με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου.

### — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 37 Όπως ορθώς παρατηρεί το Γραφείο, το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η διοικητική διαδικασία τερματίζεται με μονομερή διαδικαστική πράξη διενεργηθείσα από ένα από τα μέρη που μετείχαν στη διαδικασία αυτή, ή ακόμα, όσον αφορά τη μη ανανέωση της καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος, με την παράλειψη διενεργείας μιας διαδικαστικής πράξεως. Μεταξύ των διαδικαστικών αυτών πράξεων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι περιπτώσεις ανακλήσεως μιας άλλης διαδικαστικής πράξεως, όπως είναι η αίτηση καταχωρίσεως σήματος, η ανακοπή ή η προσφυγή. Συναφώς, η διάταξη αυτή δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με το αν η ανακληθείσα διαδικαστική πράξη ήταν ή όχι η πράξη με την οποία κινήθηκε η εν λόγω διαδικασία. Στη δεύτερη όμως περίπτωση, για παράδειγμα στην περίπτωση της ανακλήσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος κατά τη διάρκεια διαδικασίας ανακοπής, η διαδικασία αυτή καθίσταται άνευ αντικειμένου, πράγμα που συνεπάγεται κατάργηση της δίκης. Αντιθέτως, το άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 αφορά γενικώς όλες τις περιπτώσεις καταργήσεως της δίκης.

- 38 Επομένως, τόσο από το γράμμα όσο και από την οικονομία των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 συνιστά *lex specialis* σε σχέση με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, στον βαθμό που η παράγραφος 3 καλύπτει περιπτώσεις στις οποίες το γεγονός ότι η διαδικασία καθίσταται άνευ αντικειμένου αποτελεί συνέπεια της μονομερούς ανακλήσεως μιας διαδικαστικής πράξεως.

- 39 Επιπλέον, το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 έχει επίσης εφαρμογή όταν, σε μια διαδικασία *inter partes*, έκαστος των διαδίκων ανακαλεί τη διαδικαστική πράξη την οποία έχει διενεργήσει. Συναφώς, για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η ανάκληση της ή των διαδικαστικών πράξεων αιτιολογήθηκε ή όχι από συμφωνία συναφθείσα μεταξύ των διαδίκων εκτός της οικείας διαδικασίας.
- 40 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα έθεσε μερικώς τέρμα στις διαδικασίες ανακοπής περιορίζοντας τον κατάλογο των προϊόντων που περιεχόταν στις υποβληθείσες από αυτήν αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος. Στον βαθμό αυτό, οι εν λόγω διαδικασίες κατέστησαν συνεπώς άνευ αντικειμένου, χωρίς ωστόσο να μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 81, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94. Εν συνεχεία, στον βαθμό που οι διαδικασίες ανακοπής δεν είχαν ακόμα καταστεί άνευ αντικειμένου, κατόπιν του περιορισμού του καταλόγου των προϊόντων, οι λοιποί διάδικοι στην ενώπιον των τμημάτων προσφυγών διαδικασία έθεσαν τέρμα στις διαδικασίες αυτές με την ανάκληση των ανακοπών.
- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς τα τμήματα προσφυγών στήριξαν την αντίστοιχη απόφασή τους σχετικά με τα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής σε μόνο το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 42 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου, που αντλείται από εσφαλμένη εφαρμογή των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 43 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα τμήματα προσφυγών εφάρμοσαν εσφαλμένα τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3,



του κανονισμού 40/94. Συναφώς, υποστηρίζει ότι μια δίκαιη απόφαση, όπως απαιτείται από το άρθρο 81, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, απαιτεί να έχουν εξεταστεί τουλάχιστον συνοπτικά οι πιθανότητες ευδοκιμήσεως της ανακοπής. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρεται στο άρθρο 91a του Zivilprozessordnung (γερμανικού κώδικα πολιτικής δικονομίας), ο οποίος απαιτεί, κατά τη νομολογία, μια τέτοια συνοπτική εξέταση. Κατά την προσφεύγουσα όμως, αυτό το κριτήριο αξιολογήσεως μπορεί να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση μέσω του άρθρου 79 του κανονισμού 40/94. Κατά την προσφεύγουσα, τα τμήματα προσφυγών παραιτήθηκαν ρητώς από την εξέταση των πιθανοτήτων ευδοκιμήσεως της ανακοπής. Επομένως, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, καθόσον διατάσσουν μηχανικά μια κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδικιών της διαδικασίας ανακοπής, δεν είναι σύμφωνες προς την ευθυδικία.

- 44 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αν τα τμήματα προσφυγών είχαν ορθώς εξετάσει, έστω και συνοπτικώς, τις πιθανότητες ευδοκιμήσεως των ανακοπών, θα έπρεπε να συναγάγουν το συμπέρασμα ότι όλα τα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής έπρεπε να επιβαρύνουν, σε αμφότερες περιπτώσεις, τον έτερο διάδικο στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, οι ανακοπές που άσκησαν οι διάδικοι αυτοί ήταν σίγουρο ότι θα απορριφθούν.
- 45 Συναφώς, η προσφεύγουσα επικαλείται, πρώτον, τη σαφή διαφορά που υφίσταται, κατ' αυτήν, μεταξύ, αφενός, των σημάτων των οποίων ζητήθηκε η καταχώριση και, αφετέρου, των σημάτων στην ύπαρξη των οποίων στηρίχθηκαν οι ανακοπές.
- 46 Όσον αφορά ειδικότερα την υπόθεση T-124/02, η προσφεύγουσα αναφέρει, δεύτερον, τον μικρό βαθμό διακριτικού χαρακτήρα του στοιχείου «vita». Τέλος, υποστηρίζει ότι τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος, μετά τον περιορισμό της εν λόγω αιτήσεως, δεν είναι παρόμοια με αυτά για τα οποία είχαν καταχωριστεί τα σήματα στην ύπαρξη των οποίων στηρίχθηκε η ανακοπή.

- 47 Όσον αφορά την υπόθεση T-156/02, η προσφεύγουσα επικαλείται επιπλέον την απουσία αποδείξεων σχετικά με την ουσιαστική χρήση των σημάτων στην ύπαρξη των οποίων στηρίχθηκε η ανακοπή και σχετικά με το νομικό κύρος ορισμένων από τα σήματα αυτά.
- 48 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, τα τμήματα προσφυγών παραβίασαν την αρχή της αναλογικότητας καταδικάζοντας ένα διάδικο να φέρει το 50 % των εξόδων των διαδικασιών ανακοπής, ενώ ο διάδικος αυτός ανακάλεσε μόνο οκτώ κατηγορίες προϊόντων (στην υπόθεση T-156/02), ή ακόμα μία και μόνη κατηγορία προϊόντων (στην υπόθεση T-124/02), επί συνόλου 50 έως 60 κατηγοριών προϊόντων τις οποίες αφορούν οι αιτήσεις καταχώρισεως σήματος.
- 49 Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα προβάλλει μια σειρά επιχειρημάτων γενικής φύσεως που συνηγορούν κατ' αυτήν κατά της κατανομής των εξόδων στην οποία προέβησαν τα τμήματα προσφυγών. Πρώτον, εκθέτει ότι η λύση αυτή έχει ως συνέπεια να μην επιβάλλεται καμία κύρωση σε περίπτωση προδήλως αβάσιμης ανακοπής. Δεύτερον, οι επιχειρηματίες θα οδηγηθούν, κατά την προσφεύγουσα, να ασκούν ανακοπή κατά της καταχώρισεως σήματος για όλα τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχώρισεως σήματος, εφόσον δεν θα φοβούνται καμία δυσμενή συνέπεια όσον αφορά τα έξοδα στην περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία ανακοπής θα τερματιστεί πρόωρα. Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι αιτούντες την καταχώριση σήματος δεν παρακινούνται να τερματίζουν μια διαδικασία ανακοπής η οποία πρόκειται προδήλως να αποτύχει με τον περιορισμό του καταλόγου των προϊόντων για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος, δεδομένου ότι τούτο θα συνεπάγεται απόφαση σχετικά με τα διαδικαστικά έξοδα δυσμενέστερη από εκείνη που θα εκδιδόταν στην περίπτωση κατά την οποία το Γραφείο θα αποφαινόταν επί της ανακοπής στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας.
- 50 Το Γραφείο αντιτείνει ότι τα τμήματα προσφυγών εφάρμοσαν ορθώς τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94. Ισχυρίζεται ότι το άρθρο 81, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 δεν διατυπώνει κανένα κριτήριο το οποίο να διευκρινίζει τους όρους που θα έπρεπε να τηρεί η απόφαση περί της κατανομής των εξόδων. Επομένως, κατά το Γραφείο, τόσο η εφαρμογή του κανόνα της ευθυδικίας την οποία προβλέπει

η διάταξη αυτή όσο και κάθε απόφαση εκδιδόμενη βάσει του κανόνα αυτού σε μια συγκεκριμένη περίπτωση εμπίπτουν στη διακριτική εξουσία των τμημάτων προσφυγών, ο δε έλεγχος του Πρωτοδικείου περιορίζεται στο ζήτημα ενδεχόμενης καταχρήσεως της εξουσίας αυτής. Το Γραφείο ισχυρίζεται όμως ότι εν προκειμένω από κανένα στοιχείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι τα τμήματα προσφυγών καταχράστηκαν τη διακριτική εξουσία τους.

- 51 Κατά το Γραφείο, η κατάσταση στις υπό κρίση υποθέσεις, η οποία χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι έκαστος των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής έθεσε τέρμα στη διαδικασία αυτή, ο ένας με τη μερική ανάκληση της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος και ο έτερος με την ανάκληση της ανακοπής, μπορεί να εξομοιωθεί με κατάσταση στην οποία οι διάδικοι ηττώνται μερικώς.
- 52 Ειδικότερα, το Γραφείο ισχυρίζεται ότι τα τμήματα προσφυγών δεν ήσαν υποχρεωμένα να εξετάσουν τις πιθανότητες ευδοκιμήσεως της ανακοπής. Συναφώς, ισχυρίζεται ότι ούτε τα δίκαια των κρατών μελών σχετικά με τις διοικητικές και ένδικες διαδικασίες ούτε ο Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προβλέπουν κανόνες σύμφωνα με τους οποίους, για την έκδοση αποφάσεως σχετικά με τα έξοδα μιας διαδικασίας την οποία τερμάτισαν ορισμένες πράξεις των διαδίκων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πιθανότητες ευδοκιμήσεως των αντιστοίχων αιτήσεων ή ακόμη η σε δεδομένη στιγμή κατάσταση της διαδικασίας.

#### — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 53 Κατά το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, ο διάδικος που τερματίζει μια διαδικασία ανακαλώντας την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, την ανακοπή, την αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας, ή την προσφυγή, μη ανανεώνοντας την καταχώριση του κοινοτικού σήματος ή παραιτούμενος από αυτό, βαρύνεται με τα τέλη, καθώς και τα έξοδα στα οποία έχει υποβληθεί ο άλλος διάδικος, υπό τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2. Κατά την παράγραφο 1 του ίδιου αυτού άρθρου, ο ηττηθείς διάδικος σε

διαδικασία ανακοπής, έκπτωσης, ακυρότητας ή προσφυγής βαρύνεται με τα τέλη στα οποία έχει υποβληθεί ο άλλος διάδικος, καθώς, και με όλα τα απαραίτητα για τη διεξαγωγή των διαδικασιών έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο τελευταίος αυτός διάδικος.

- 54 Εντεύθεν προκύπτει, όσον αφορά τη διαδικασία ανακοπής, ότι ο διάδικος που τεματίζει μια τέτοια διαδικασία παραιτούμενος των αιτημάτων του, ιδίως ανακαλώντας την αίτηση καταχωρίσεως σήματος ή την ανακοπή, εξομοιώνεται με ηττηθέντα διάδικο και οφείλει συνεπώς, κατ' αρχήν, να επιβαρύνεται με τα τέλη και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο άλλος διάδικος. Εξαιρέση στον κανόνα αυτό υπάρχει μόνον όταν μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 81, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, σύμφωνα με το οποίο, «στον βαθμό που τυχόν οι διάδικοι ενίκησαν και ηττήθηκαν μερικώς ή όταν το απαιτεί η ευθυδικία, το τμήμα ανακοπών ή το τμήμα ακύρωσης ή το τμήμα προσφυγών αποφασίζει διαφορετική κατανομή των εξόδων». Συναφώς, και μεν η διάταξη αυτή προβλέπει δύο χωριστές περιπτώσεις στις οποίες η κατανομή των εξόδων είναι διαφορετική από εκείνη που προβλέπει η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού, πλην όμως δεν απαγορεύει την ταυτόχρονη συνδρομή των δύο αυτών περιπτώσεων. Έτσι, το Γραφείο μπορεί, σε περίπτωση κατανομής των εξόδων λόγω του ότι οι διάδικοι ενίκησαν και ηττήθηκαν μερικώς, να λάβει υπόψη το τι απαιτεί η ευθυδικία, αν μια κατανομή που λαμβάνει υπόψη μόνο τη μερική νίκη καταλήγει σε άδικο αποτέλεσμα. Επομένως, το Γραφείο διαθέτει ευρύ περιθώριο για τη λήψη αποφάσεως όσον αφορά τη συγκεκριμένη κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων.

- 55 Στις υπό κρίση υποθέσεις, αφενός, οι αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος ανακλήθηκαν μερικώς. Αφετέρου, οι ανακοπές ανακλήθηκαν ομοίως μερικώς, στον βαθμό που οι διαδικασίες ανακοπής δεν είχαν ακόμη καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν του περιορισμού των αιτήσεων καταχωρίσεως σήματος. Επομένως, έκαστος των διαδίκων παραιτήθηκε μερικώς από τα αιτήματά του.

- 56 Η περίπτωση αυτή πρέπει να εξομοιωθεί με εκείνη κατά την οποία οι διάδικοι νικούν και ηττώνται μερικώς. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση η οποία διαλαμβάνεται στο άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 και κατά την οποία το Γραφείο, λόγω της ανακλήσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος ή της ανακοπής, δεν φθάνει σε απόφαση επί της ανακοπής, δεν

μπορεί, εξ ορισμού, να υφίσταται κανένας ηττηθείς διάδικος. Επομένως, στην περίπτωση αυτή, η παραπομπή στην παράγραφο 2 του ίδιου αυτού άρθρου δεν έχει νόημα παρά μόνον αν οι συνδυασμένες αυτές διατάξεις ερμηνευθούν κατά τρόπο που να εξομοιώνει την περίπτωση κατά την οποία έκαστος των διαδίκων στη διοικητική διαδικασία ηττάται μερικώς με την περίπτωση κατά την οποία έκαστος των διαδίκων αυτών παραιτείται μερικώς από τα αιτήματά του. Επιπλέον, είναι λογικά ανακόλουθο το να μην εξομοιωθεί ένας διάδικος που παραιτείται μερικώς από τα αιτήματά του με ένα διάδικο που ηττάται μερικώς. Συγκεκριμένα, όπως εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 54, μια τέτοια εξομοίωση πραγματοποιούν, για τον διάδικο που παραιτείται πλήρως των αιτημάτων του, οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 40/94.

- 57 Επομένως, εν προκειμένω, τα τμήματα προσφυγών μπορούσαν να λάβουν υπόψη την ευθυδικία κατά την έκδοση της αντίστοιχης αποφάσεώς τους όσον αφορά τη συγκεκριμένη κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων, διαθέτοντας συναφώς ευρύ περιθώριο για τη λήψη αποφάσεως.
- 58 Συναφώς, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, τα τμήματα προσφυγών δεν όφειλαν, για την κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων, να εξετάσουν, έστω και συνοπτικά, τις πιθανότητες που είχε έκαστος των διαδίκων αυτών να νικήσει στις διαδικασίες αυτές. Συγκεκριμένα, θα ήταν αντίθετο προς την οικονομία της διαδικασίας να πραγματοποιηθεί εξέταση του βασιμίου της ανακοπής αποκλειστικά και μόνο για την κατανομή των εξόδων.
- 59 Εν συνεχεία, είναι γεγονός ότι, σε αμφότερες τις υποθέσεις, ο περιορισμός των καταλόγων των προϊόντων που περιέχονταν στις αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος αφορούσε μόνον ένα μικρό αριθμό προϊόντων σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των προϊόντων που διαλαμβάνονταν στις αιτήσεις αυτές και ότι, κατά συνέπεια, λόγω του περιορισμού αυτού, οι διαδικασίες ανακοπής κατέστησαν άνευ αντικειμένου μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Αντιθέτως, οι ανακλήσεις των ανακοπών αφορούσαν σημαντικό τμήμα των προϊόντων που διαλαμβάνονταν στις αιτήσεις καταχωρίσεως σήματος. Επομένως, οι λοιποί διάδικοι στη διαδικασία ενώπιον των τμημάτων προσφυγών παραιτήθηκαν από τα αιτήματά τους σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι η προσφεύγουσα.

- 60 Ωστόσο, τα τμήματα προσφυγών ομοίως δεν όφειλαν, για την κατανομή των εξόδων μεταξύ των διαδίκων στη διαδικασία ανακοπής, να λάβουν υπόψη τον ακριβή βαθμό στον οποίο έκαστος των διαδίκων αυτών είχε παραιτηθεί από τα αιτήματά του. Συγκεκριμένα, όπως κρίθηκε ανωτέρω στη σκέψη 54, τα τμήματα προσφυγών διαθέτουν συναφώς ευρύ περιθώριο λήψεως αποφάσεως. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να τονιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2, σημείο 5, του κανονισμού (ΕΚ) 2869/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΕΕ L 303, σ. 33), το ύψος του τέλους ανακοπής, το οποίο περιλαμβάνεται μεταξύ των δυναμένων να ανακτηθούν εξόδων, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 και του κανόνα 94, παράγραφος 6, του κανονισμού 2868/95, δεν εξαρτάται από τον αριθμό των προϊόντων σε σχέση με τα οποία ο ανακόπτων επιθυμεί να εμποδίσει την καταχώριση του αιτουμένου σήματος. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το αυτό ισχύει και για τα λοιπά δυνάμενα να ανακτηθούν έξοδα, όπως είναι, μεταξύ άλλων, τα έξοδα για την αντιπροσώπευση. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι ένας ανακόπτων παραιτείται από τα αιτήματά του σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι ο αιτών την καταχώριση του σήματος δεν σημαίνει ότι η ευθυδικία απαιτεί να επιβαρυνθεί με μεγαλύτερο τμήμα των εξόδων της διαδικασίας ανακοπής.
- 61 Επομένως, τα τμήματα προσφυγών, διατάσσοντας, στην υπόθεση Τ-124/02, όπως έκαστος διάδικος στη διαδικασία ανακοπής φέρει τα έξοδά του, στα οποία υποβλήθηκε κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής, και, στην υπόθεση Τ-156/02, όπως έκαστος διάδικος στη διαδικασία ανακοπής φέρει το ήμισυ του τέλους ανακοπής, καθώς και τα έξοδά του, στα οποία υποβλήθηκε κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής, δεν παρέβησαν τις επιταγές της ευθυδικίας.
- 62 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 63 Κατά συνέπεια, τα αιτήματα περί ακυρώσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, καθόσον διατάσσουν όπως η προσφεύγουσα φέρει τα έξοδά της, στα οποία υποβλήθηκε κατά τις διαδικασίες ανακοπής και προσφυγής, πρέπει να απορριφθούν.

*Επί του αιτήματος που αφορά την επιστροφή του τέλους προσφυγής στην υπόθεση T-124/02*

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 64 Αφενός, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση T-124/02 συνιστά παράβαση του κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95. Κατά την προσφεύγουσα, το δεύτερο τμήμα προσφυγών κακώς παρέλειψε να διατάξει να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής, μολοντί η απόφαση του τμήματος ανακοπών ήταν πλημμελής λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου. Συναφώς, τονίζει ότι το τμήμα ανακοπών δεν έλαβε υπόψη, ούτε καν ανέφερε, το επιχείρημά της, το οποίο διατύπωσε στην από 19 Ιανουαρίου 1999 επιστολή της και σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη το εύρος της ανακοπής για την απόφαση που θα λαμβανόταν σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής.
- 65 Αφετέρου, η προσφεύγουσα προσάπτει στο δεύτερο τμήμα προσφυγών ότι παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως, εφόσον, στην προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση T-124/02, παρέλειψε να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν δέχθηκε το αίτημα περί επιστροφής του τέλους προσφυγής, το οποίο η προσφεύγουσα είχε διατυπώσει με το υπόμνημα με το οποίο εξέθεσε τους λόγους της προσφυγής της την οποία άσκησε ενώπιον του Γραφείου.
- 66 Το Γραφείο αντιτείνει, αφενός, ότι, με το υπόμνημα με το οποίο εξέθεσε τους λόγους της προσφυγής της την οποία άσκησε ενώπιον του Γραφείου, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε, προς στήριξη του αιτήματός της περί επιστροφής του τέλους προσφυγής, την εκ μέρους του τμήματος ανακοπών παράβαση ουσιώδους τύπου. Αντιθέτως, κατά το Γραφείο, με το εν λόγω υπόμνημα, η προσφεύγουσα προσήψε μόνον στο τμήμα ανακοπών ότι ερμίνευσε εσφαλμένα το άρθρο 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94. Επιπλέον, το Γραφείο τονίζει ότι από κανένα στοιχείο δεν μπορούσε να συναχθεί ότι η απόφαση του τμήματος ανακοπών ήταν πλημμελής λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου.

- 67 Αφετέρου, το Γραφείο φρονεί ότι, δεδομένου ότι είναι προφανές ότι εν προκειμένω δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις επιστροφής του τέλους προσφυγής, το δεύτερο τμήμα προσφυγών δεν ήταν υποχρεωμένο να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους δεν είχε δεχθεί το σχετικό προς τούτο αίτημα. Κατά το Γραφείο, η απόφαση του τμήματος προσφυγών σχετικά με το τέλος προσφυγής περιέχεται σιωπηρώς στην απόφασή του περί των εν γένει εξόδων. Στο πλαίσιο αυτό, το Γραφείο υποστηρίζει ότι η εφαρμογή του κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95 προϋποθέτει ότι ο ενδιαφερόμενος διάδικος έχει πλήρως νικήσει. Το Γραφείο υπενθυμίζει όμως ότι εν προκειμένω το τμήμα προσφυγών δέχθηκε μόνο μερικώς το αίτημα της προσφεύγουσας με το οποίο ζητούσε να επιβαρυνθεί ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών με τα έξοδα της διαδικασίας ανακοπής.

#### Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 68 Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95, πρέπει να τονιστεί ότι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η επιστροφή του τέλους προσφυγής διατάσσεται σε περίπτωση προδικαστικής αναθεώρησης ή όταν η προσφυγή γίνει δεκτή από το τμήμα προσφυγών και κριθεί δίκαιη η επιστροφή του τέλους, λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Σε περίπτωση προδικαστικής αναθεώρησης, η επιστροφή του τέλους διατάσσεται από το τμήμα του οποίου έχει προσβληθεί η απόφαση και, στις άλλες περιπτώσεις, από το τμήμα προσφυγών.
- 69 Από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι η απόφαση με την οποία διατάσσεται η επιστροφή του τέλους προσφυγής λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως, χωρίς ο διάδικος που άσκησε την προσφυγή ενώπιον του Γραφείου να χρειάζεται να διατυπώσει σχετικό αίτημα.
- 70 Τούτο δεν σημαίνει ωστόσο ότι το τμήμα προσφυγών είναι υποχρεωμένο, κάθε φορά που ακυρώνει μια απόφαση, να ερευνά αυτεπαγγέλτως αν η απόφαση αυτή είναι πλημμελής λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου οπότε μπορεί να δικαιολογηθεί η εφαρμογή του κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95. Ομοίως,



μια τέτοια υποχρέωση δεν μπορεί να προκύπτει από αίτημα περί επιστροφής του τέλους προσφυγής, το οποίο υπέβαλε κάποιος διάδικος, οσάκις το αίτημα αυτό δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένους ισχυρισμούς με τους οποίους να αποδεικνύεται ότι διεπράχθη παράβαση ουσιώδους τύπου.

- 71 Δεδομένου όμως ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε, με το υπόμνημα με το οποίο εξέθεσε τους λόγους της προσφυγής της, καμία παράβαση ουσιώδους τύπου διαπραχθείσα από την απόφαση επί της ανακοπής, το τμήμα προσφυγών δεν παρέβη τον κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95 απορρίπτοντας σιωπηρώς το αίτημα της προσφεύγουσας. Επομένως, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 72 Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησας, πρέπει να υπομνηστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 73, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 40/94, οι αποφάσεις του Γραφείου αιτιολογούνται. Η υποχρέωση αυτή έχει το ίδιο περιεχόμενο με την υποχρέωση την οποία καθιερώνει το άρθρο 253 ΕΚ.
- 73 Κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολόγησας των ατομικών αποφάσεων έχει διττό σκοπό, δηλαδή να παρέχεται, αφενός, στους ενδιαφερομένους η δυνατότητα να γνωρίζουν τη δικαιολόγηση του ληφθέντος μέτρου ώστε να προσασπίσουν τα δικαιώματά τους και, αφετέρου, στον κοινοτικό δικαστή να ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας της απόφασης [βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 15, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 2000, T-188/98, Kuijer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1959, σκέψη 36, και της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-388/00, Institut für Lernsysteme κατά ΓΕΕΑ — Educational Services (ELS), Συλλογή 2002, σ. II-4301, σκέψη 59]. Το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας απόφασης ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται σε σχέση όχι μόνο με το γράμμα της, αλλά και με το γενικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται, καθώς και με το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-122/94, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-881, σκέψη 29, και προπαρατεθείσα απόφαση Kuijer κατά Συμβουλίου, σκέψη 36).

- 74 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως παραλείποντας να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους δεν διέταξε την επιστροφή του τέλους προσφυγής στην προσφεύγουσα, μολοντί αυτή το είχε ζητήσει με το υπόμνημα στο οποίο εξέθεσε τους λόγους της προσφυγής.
- 75 Το τμήμα προσφυγών θα όφειλε, βεβαίως, να απαντήσει, έστω και συνοπτικώς, σε ενδεχόμενους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας περί αποδείξεως του ότι εν προκειμένω πληρούνταν οι προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στον κανόνα 51 του κανονισμού 2868/95, ιδίως δε εκείνη που συνδέεται με την ύπαρξη παραβάσεως ουσιώδους τύπου εκ μέρους του οργάνου του Γραφείου το οποίο αποφάνθηκε σε πρώτο βαθμό. Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα τέτοιο στοιχείο με το υπόμνημα με το οποίο εξέθεσε τους λόγους της προσφυγής της. Αντιθέτως, περιορίστηκε, όπως ορθώς τονίζει το Γραφείο, να ισχυριστεί ότι το τμήμα ανακοπών είχε πλανηθεί περί το δίκαιο στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 76 Επομένως, το τμήμα προσφυγών δεν παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως παραλείποντας να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους διέταξε την επιστροφή του τέλους προσφυγής στην προσφεύγουσα. Κατά συνέπεια, ο λόγος που αντλείται από παράβαση του άρθρου 73, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 40/94 πρέπει επίσης να απορριφθεί.
- 77 Επομένως, το αίτημα της προσφεύγουσας περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον δεν διέταξε να της επιστραφεί το τέλος προσφυγής δεν είναι βάσιμο.
- 78 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθούν οι προσφυγές στο σύνολό τους.

## Επί των δικαστικών εξόδων

- 79 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του καθού.

Για τους λόγους αυτούς,

### ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει τις προσφυγές.
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Forwood

Pirrung

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Απριλίου 2004.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

N. J. Forwood